

Katrin Targo andis hiljuti Tallinnas kaks kontserti.

Aare Tammesalu

Mida teha, et tabatud ime pääseks pildile?

TIIU LEVALD

Möödunud sajandi esimestel aastakümnetel oli Eduard Vilde näidend „Tabamata ime“ äärmiselt aktuaalne ja selle teravik oli suunatud kõige „väljamaalt“ tulnu ihalusele: tõusiklikel väikekodanlastel jäi sageli mõistmata, et koju naasnul jäi ime tabamata ja kangelase peas helisesid vaid kuljused. Küll sooviks, et praeguses Eestis kerkiks esile mõni sulemeister, kes haakuks vastupidise teemaga, ärgitaks kultuuriüldsust rohkem huvi tundma nende andekate muusikute vastu, kes on oma annet sihikindlalt ja aastaid arendanud nii siin kui ka võõrsil ning tõusnud oma kvaliteediga tasemele, mis võrd- või isegi tähelepanuväärsem, kui neil interpreetidel, keda kutsutakse siia võõrsilt. Kui tuua võrdluseks spordi maailm, mis ajakirjanduses konkurentsitult suurema kajastusega kui vaimne kultuur ning mis samuti eeldab spordialades orienteerumist, kompetentsust, pühendumist, nagu seda oli näiteks Erik Lillol, on Lembitu Kuusel, siis sooviks küll, et toimetustesse leitaks sama kirglikke kunstisündmuste edastajaid ning ühtlasi ka aega ja ruumi asja tuuma lah-tirääkimiseks. Tean, see pole kerge ülesanne, kuid kes otsib, see leiab ... Vanarahva tarkust tasub meelde tuletada

soovitusele. Erakordse akustika ja pres-tiiziga Peterburi filharmoonia saalis kanti ette Šostakovitši XIII sümfoonia ja vastuvõtt oli tormiline. Meieni jõudis info vaid tänu Klassikaraadio saatele „Delta“.

Miks näeme päevalehtede ja luge-matu hulga (seltskonna)ajakirjade esi-lehtedel „vastküpsetatud“ superstaa-rikesi, kuid ei leia fotosid ega ammugi usutlusi näiteks Arete Teemetsa või Katrin Targoga? Mõlemad anderikkad ja tänapäeva nõudmistele vastavalt ka hea väljanägemisega sopranid on kaitsnud magistrikraadi 2012. aastal, esimene Rooma Santa Cecilia konservatooriumis, teine Viinis. Mõlemal lauljal on seljataga väga kaalukad konkursivõidud: Teemetsal esikoht Napoli Santa Chiara vaimuliku laulu konkursil, III koht Spoleto rahvusvahelisel ooperilauljate konkursil ja mullu esikoht Pariisis Flame'i konkursi klassikalise laulu kategoorias. Katrin Targo kontol on Brahmsi-nime-lise Viini konkursi III (2012), Slovakkias konkursil „Juventus canti“ II koht ja parima interpretatsiooni auhind ning Tšehhis Dvořáki-nimelise konkursi III koht koos kolme eripreemiaga, mille hulgas auhind Dvořáki „Näkineiu“ aaria parimale esitajale. Need on äärmiselt kaalukad preemiad ja äratanud ka vas-

saavutatud oskusi ka kodumaal! Rikkalikult mõtteainet määrajatele ...

Lõpetuseks pööran seekord veidi enam tähelepanu Katrin Targole, keda mul oli õnn kuulata kahel kontserdil: Tallinna talvefestivalil 16. II Hopneri majas koostöös pianist Ralf Taaliga ja 1. III Kadrioru muuseumi „Lossimuu-sika“ sarjas koos Maria Bachmanniga (temagi õpingud on kulgenud Grazis, Londonis ja nüüd Viinis korrepetitsiooni ja dirigeerimise alal). Kahe kontserdi ühisosa moodustasid Schuberti laulud. Kui lauljal on ka pianisti haridus, annab see talle kui muusikule suure lisaväärtuse ning kuulajale omakorda naudingut süvenenud interpretatsioonist, kus strihhid täpsed, loogika kõiges ja, kuna mõlemad kavad esitati peast, siis ka usutav loojafaktor. Suure plussi Targo laulmisele lisab ka võluv ja tundlik saksa keel, sest ta tõesti valdab seda, mõistab iga sõna väärtust ja oskab tunnetada ning kuulajale edastada detailselt, mida helilooja on sisuliselt taotlenud. Talvefestivalil kõlanud Richard Straussi laulud andsid lauljale võimaluse näidata oma emotsionaalset ja dünaamilist skaalat täies mahus. Ja taas – kõiges valitses mõte!

Põnevaid nüansse andis kooslus kahe erineva pianistiga. Hopneri saali mitte just kõige paindlikuma kõlaga klaverist võlus Ralf Taal välja kõik, mis võimalik, tänu tundlikule kunstnikuna-tuurile ja pieteeditundelisele lauljatunnetusele on Taal äärmiselt kindel *Lied'i* partner.

Kadrioru saali võluv akustika (seda juhul, kui saal on publikut nii pilgeni täis) soodustas Alban Bergi „Seitsmes varajases laulus“ välja tooma peeni kõlja ja harmooniamänge, mis teevad need laulud eriti hõrguks. On siin ju tugevasti sugulust R. Straussi laululoominguga ning asjatu on kartus, et helikeel on keeruline ja et siin puudub lauljale nii oluline meloodika. Noor kaaslane klaveril Maria Bachmann esines väga kindlameelselt ja suutis üle olla selle saali klaveri kaunikesti tuimast kõlapaletist. Tundub, et temast kasvab lauljatele tubli partner, sest tal on väärt oskus hingata ja kulgeda lauljaga samal rajal.

Kadriorus kuulsime ka Mozarti ooperi- ja sakraalmuusikat. Võluva kurbuse ja troostitusega kõlas „Võluflöödi“ Pamina aaria, mille vokaaltehnilised salakarid ületati ülima elegant-siga. Moteti „Exultate, jubilate“ KV165 *Andante* soe ja ümar kõlakultuur lummas nii, et sulgesin silmad ja kangastus elamus ammusest ajast, Soome TV kaudu nähtud 1. jaanuari ülekandest

Katrin Targo andis hiljuti Tallinnas kaks kontserti.

Aare Tammesalu

Mida teha, et tabatud ime pääseks pildile?

TIIU LEVALD

Möödunud sajandi esimestel aastakümnetel oli Eduard Vilde näidend „Tabamata ime“ äärmiselt aktuaalne ja selle teravik oli suunatud kõige „väljamaalt“ tulnu ihalusele: tõusiklikel väikekodanlastel jäi sageli mõistmata, et koju naasnul jäi ime tabamata ja kangelase peas helisesid vaid kuljused. Küll sooviks, et praeguses Eestis kerkiks esile mõni sulemeister, kes haakuks vastupidise teemaga, ärgitaks kultuuriüldsust rohkem huvi tundma nende andekate muusikute vastu, kes on oma annet sihikindlalt ja aastaid arendanud nii siin kui ka võõrsil ning tõusnud oma kvaliteediga tasemele, mis võrd- või isegi tähelepanuväärsem, kui neil interpreetidel, keda kutsutakse siia võõrsilt. Kui tuua võrdluseks spordimaailm, mis ajakirjanduses konkurentsitult suurema kajastusega kui vaimne kultuur ning mis samuti eeldab spordialades orienteerumist, kompetentsust, pühendumist, nagu seda oli näiteks Erik Lillol, on Lembitu Kuusel, siis sooviks küll, et toimetustesse leitaks sama kirglikke kunstisündmuste edastajaid ning ühtlasi ka aega ja ruumi asja tuuma lah-tirääkimiseks. Tean, see pole kerge ülesanne, kuid kes otsib, see leiab ... Vana-rahva tarkust tasub meelde tuletada.

Ootan tasakaalustatud infotulva! Miks jäetakse laiemalt märkimata selline oluline kultuurisündmus nagu meie rahvusmeeskoori hiljutine koostöö Peterburi filharmoonikutega (18. II), kui dirigendiks oli maestro Juri Temirkanov ja solistiks Moskva Suure teatri bassbariton Pjotr Migunov? Valik langes meie RAMile tänu Nikolai Aleksejevi

soovitusele. Erakordse akustika ja pres-tiiziga Peterburi filharmoonia saalis kanti ette Šostakovitši XIII sümfoonia ja vastuvõtt oli tormiline. Meieni jõudis info vaid tänu Klassikaraadio saatele „Delta“.

Miks näeme päevalehtede ja luge-matu hulga (seltskonna)ajakirjade esi-lehtedel „vastküpsetatud“ superstaa-rikesi, kuid ei leia fotosid ega ammugi usutlusi näiteks Arete Teemetsa või Katrin Targoga? Mõlemad anderikkad ja tänapäeva nõudmistele vastavalt ka hea väljanägemisega sopranid on kaitsnud magistrikraadi 2012. aastal, esimene Rooma Santa Cecilia konservatooriumis, teine Viinis. Mõlemal lauljal on seljataga väga kaalukad konkursivõidud: Teemetsal esikoht Napoli Santa Chiara vaimuliku laulu konkursil, III koht Spoleto rahvusvahelisel ooperilauljate konkursil ja mullu esikoht Pariisis Flame'i konkursi klassikalise laulu kategoorias. Katrin Targo kontol on Brahmsi-nime-lise Viini konkursi III (2012), Slovakkias konkursil „Juventus canti“ II koht ja parima interpretatsiooni auhind ning Tšehhis Dvořáki-nimelise konkursi III koht koos kolme eripreemiaga, mille hulgas auhind Dvořáki „Näkineiu“ aaria primale esitajale. Need on äärmiselt kaalukad preemiad ja äratanud ka vast-tavat tähelepanu, tulemuseks tööpak-kumised: Teemetsale Spoleto ja Prant-susmaal, Targole Viini Kontserdimajja, Slovakkiasse ja Tšehhi ooperimajadesse Plzeňis ja Ostravas.

Selle aasta algul on mõlema tubli pürgija kvaliteeti saanud kuulda ka kodupublik ja veenduda, et ime on taba-tud. Vaja vaid anda võimalusi rakendada

see talle nii muusikule suure lisavää-r-tuse ning kuulajale omakorda naudingu süvenenud interpretatsioonist, kus strihhid täpsed, loogika kõiges ja, kuna mõlemad kavad esitati peast, siis ka usu-tav loojafaktor. Suure plussi Targo laul-misele lisab ka võluv ja tundlik saksa keel, sest ta tõesti valdab seda, mõistab iga sõna väärtust ja oskab tunnetada ning kuulajale edastada detailselt, mida helilooja on sisuliselt taotlenud. Tal-vefestivalil kõlanud Richard Straussi laulud andsid lauljale võimaluse näi-data oma emotsionaalset ja dünaami-list skaalat täies mahus. Ja taas – kõiges valitses mõte!

Põnevaid nüansse andis kooslus kahe erineva pianistiga. Hopneri saali mitte just kõige paindlikuma kõlaga klaverist võlus Ralf Taal välja kõik, mis võimalik, tänu tundlikule kunstnikuna-tuurile ja pieteeditundelisele lauljatun-netusele on Taal äärmiselt kindel *Lied'i*-partner.

Kadrioru saali võluv akustika (seda juhul, kui saal on publikut *nii pilgeni* täis) soodustas Alban Bergi „Seitsmes varajases laulus“ välja tooma peeni kõla- ja harmooniamänge, mis teevad need laulud eriti hõrguks. On siin ju tugevasti sugulust R. Straussi laululoominguga ning asjatu on kartus, et helikeel on keeruline ja et siin puudub lauljaile nii oluline meloodika. Noor kaaslane klaveril Maria Bachmann esines väga kind-lameelselt ja suutis üle olla selle saali klaveri kaunikesti tuimast kõlapalettist. Tundub, et temast kasvab lauljatele tubli partner, sest tal on väärt oskus hingata ja kulgeda lauljaga samal rajal.

Kadriorus kuulsime ka Mozarti ooperi- ja sakraalmuusikat. Võluva kurbuse ja troostitusega kõlas „Võlu-flöödi“ Pamina aaria, mille vokaalteh-nilised salakarid ületati ülima elegant-siga. Moteti „Exultate, jubilate“ KV165 *Andante* soe ja ümar kõlakultuur lum-mas nii, et sulgesin silmad ja kangas-tus elamus ammusest ajast, Soome TV kaudu nähtud 1. jaanuari ülekandest Viini Kuldsest saalist: kõlas Mozart, dirigendipuldus oli Herbert von Karajan, solistiks nooruke, kuid äärmiselt veenva musikaalsusega Kathleen Battle. Tekkis kirglik soov kuulda kord ka Katrin Tar-got koos sümfooniaorkestriga ning ka vääriilistes rollides teatrilaval, sest tal on karismat ning külluslikult emergeetikat, et võtta publik oma hõlma.